

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN ONDERZOEK NAAR KWALITEITSVERBETERING

Basisschool Petrus en Paulus

Plaats : Veghel
BRIN nummer : 03MH|C1
Onderzoeksnummer : 290886
Datum onderzoek : 1 december 2016
Datum vaststelling : 25 januari 2017

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
2	EINDOORDEEL	6
3	TOELICHTING	7
4	REACTIE VAN HET BESTUUR	13
5	OPZET VAN HET ONDERZOEK	15

1 INLEIDING

De Inspectie van het Onderwijs heeft op 1 december 2016 een onderzoek naar kwaliteitsverbetering uitgevoerd op basisschool Petrus en Paulus. Daarbij is gekeken naar de kwaliteit van het onderwijs en naar naleving van wet- en regelgeving. De aanleiding voor dit onderzoek was het volgende.

Tijdens het kwaliteitsonderzoek dat is uitgevoerd op 30 november en 3 december 2015 stelden wij tekortkomingen vast in de opbrengsten en het onderwijsleerproces op basisschool Petrus en Paulus. Deze zijn beschreven in het inspectierapport dat is vastgesteld op 5 februari 2016. De kwaliteit van het onderwijs is toen als zwak beoordeeld. Wij hebben ons toezicht geïntensiveerd. Om na te gaan in hoeverre de eerder vastgestelde tekortkomingen zijn opgeheven en de kwaliteit van het onderwijs weer voldoende is, hebben wij nu een onderzoek naar de kwaliteitsverbetering uitgevoerd.

Conform de uitgangspunten van het programmatisch handhaven onderzoeken wij tevens standaard of wordt voldaan aan bepaalde wettelijke voorschriften.

Toezichthistorie

Basisschool Petrus en Paulus heeft in 2009 en in 2014 een basisarrangement van de inspectie gekregen. Echter in 2015 is er op basis van de eindopbrengsten die op dat moment twee jaren onder de ondergrens lagen, een preventief kwaliteitsonderzoek door de inspectie uitgevoerd. Daaruit bleek dat de school op veel indicatoren zwak scoorde.

Opvallend was dat de eindopbrengsten in 2013 tegen de bovengrens scoorden en de jaren daarna (2014, 2015 en 2016) onder de ondergrens. Het bestuur heeft op basis van deze zwakke eindresultaten de PO-raad ingeschakeld die een schoolanalyse heeft uitgevoerd. Hieruit volgden verschillende interventies gericht op het versterken van het pedagogisch-didactisch handelen van de leerkrachten en het verbeteren van de zorg en zorgstructuur. Zo volgde het team enkele trajecten om de algemene didactische en vakdidactische vaardigheden te versterken. Naast 'kennisuitbreiding' nam 'coaching on the job' hierbij een belangrijke plek in.

2 EINDOORDEEL

Kwaliteit

Het team van basisschool Petrus en Paulus heeft het laatste jaar op de relevante onderwijsgebieden een grote inhaalslag gemaakt; dat verdient een compliment. Op grond van de ingezette koers op basisschool Petrus en Paulus hebben wij het vertrouwen in een goede voortgang. Daarom gaan we ervan uit dat de onderwijsresultaten in mei/juni 2017 weer van voldoende niveau zijn. De school verdient weer een basisarrangement.

Belangrijkste bevindingen

- Er is door het betrokken en gemotiveerde team op veel terreinen hard gewerkt om de onderwijskwaliteit te verbeteren, waaruit blijkt dat er duidelijk sprake is van groei en ontwikkeling.
- De leerkrachtvaardigheden op het gebied van pedagogisch-didactisch handelen en het klassenmanagement zijn inmiddels van een (ruim) voldoende niveau.
- De 1-zorgroute is inhoudelijk en organisatorisch sterk verbeterd.
- Het schoolklimaat is nu niet meer risicovol.
- Er is nu sprake van een strakke(re) en planmatige aansturing door de directeur en de het managementteam.
- Het perspectief voor de eindtoetsuitslag in 2017 lijkt gunstig.

3 TOELICHTING

Hieronder staan de indicatoren die in dit onderzoek zijn betrokken en tot welke bevindingen het onderzoek heeft geleid. De nummering in de tabellen verwijst naar het volledige waarderingskader primair onderwijs 2012. Indicatoren die bij een kwaliteitsonderzoek de doorslag geven of een school (zeer) zwak is, de zogeheten normindicatoren, zijn gemarkeerd met een asterisk. Voor een overzicht van alle normindicatoren zie het Toezichtkader po/vo 2012 op www.onderwijsinspectie.nl. De bevindingen zijn weergegeven in de vorm van een score. De score geeft aan in welke mate de betreffende indicator gerealiseerd is.

Legenda:

1. zeer zwak
2. zwak
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen

Opbrengsten

Opbrengsten	1	2	3	4	5
1.1* De resultaten van de leerlingen aan het eind van de basisschool liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.		•			
1.4 Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften ontwikkelen zich naar hun mogelijkheden.					•
1.5 De sociale competenties van de leerlingen liggen op een niveau dat mag worden verwacht.					•

De eindopbrengsten waren in 2014, 2015 en 2016 onder de ondergrens. De ingezette interventies in de groep 8 van 2016 hebben helaas niet meer geleid tot voldoende eindresultaten in 2016. Het perspectief voor 2017 lijkt echter weer gunstig op basis van de scores op de toetsen van de basisvakgebieden van de groep 7 van vorig schooljaar.

De tussenresultaten van de groepen 4 en 6 zijn nog niet stabiel. Ook het vakgebied begrijpend lezen blijft nog risicovol. Hierin zal dus ook in de komende tijd nog stevig moeten worden geïnvesteerd. Gezien de versterking en de doorgaande lijn van het aanbod van spelling, technisch lezen en begrijpend lezen, is het te verwachten dat dit schoolbreed een positieve invloed zal hebben op de uitslagen van de eindtoetsen voor de jaren daarna.

Omdat er te weinig leerlingen in de groep schoolverlaters zitten met een ontwikkelingsperspectief, is het niet mogelijk daar een gefundeerd oordeel over te geven. Daarom hebben we indicator 1.4 niet beoordeeld.

De school brengt sinds afgelopen schooljaar ook de sociale competenties in beeld, echter voor een gefundeerd oordeel over indicator 1.5, zijn er gegevens van de afgelopen drie schooljaren nodig. Omdat die er nu nog niet zijn, beoordelen wij ook deze indicator niet.

Leerstofaanbod

Leerstofaanbod		1	2	3	4
2.1*	Bij de aangeboden leerinhouden voor Nederlandse taal en rekenen en wiskunde betreft de school alle kerndoelen als te bereiken doelstellingen.			•	
2.3	De leerinhouden in de verschillende leerjaren sluiten op elkaar aan.			•	
2.5	De school heeft een specifiek aanbod om sociale competenties te ontwikkelen.			•	

Het leerstofaanbod is, evenals in 2015, als voldoende beoordeeld. De school heeft afgelopen jaar haar aanbod overigens nog verder versterkt door onder begeleiding van externen nieuwe methodieken in te voeren (taal, aanbod voor het jonge kind) en bestaande methodieken 'op te frissen' zoals (begrijpend) lezen en rekenen. Dat geldt ook voor het aanbod van sociaal-emotionele competenties met een genormeerde methodiek.

Tijd

Tijd		1	2	3	4
3.1	De leraren maken efficiënt gebruik van de geplande onderwijstijd.			•	

Tijdens het vorige inspectiebezoek was de factor tijd nog een aandachtspunt; tijdens dit bezoek viel ons op dat er concrete maatregelen zijn genomen om dit te verbeteren.

Zo starten de lessen op tijd en worden leerlingen (en ouders) die te laat komen daar op aangesproken. Ook de lesovergangen van de bezochte lessen verliepen vloeiender zonder veel tijd te verliezen. Dat komt de taakgerichtheid van de leerlingen ten goede. Ook de gewenste leerhouding van de leerlingen die zelfstandig werken, is nu op een aanvaardbaar niveau. Dit komt omdat de leraren meer zicht hebben op de leerlingen die niet aan de instructie deelnemen en zelfstandig aan hun weektaken werken.

Schoolklimaat

Schoolklimaat		1	2	3	4
4.1	De ouders zijn betrokken bij de school door de activiteiten die de school daartoe onderneemt.			•	
4.2	De leerlingen voelen zich aantoonbaar veilig op school.		•		
4.7	Het personeel van de school zorgt ervoor dat de leerlingen op een respectvolle manier met elkaar en anderen omgaan.			•	

Het schoolklimaat heeft het afgelopen jaar veel aandacht van het team gehad. Zo is er nu sprake van een doorgaande lijn in afspraken met de leerlingen in de verschillende leerjaren en zijn er duidelijke en eenduidige omgangs- en gedragsregels opgesteld. Leraren voelen zich gezamenlijk verantwoordelijk voor alle leerlingen en niet uitsluitend voor de leerlingen uit het eigen leerjaar. Dat is onder andere te zien aan het feit dat alle leraren buiten surveilleren tijdens de pauze en wanneer nodig, de leerlingen aanspreken.

In de gesprekken met zowel de leerlingen als de ouders werd dit positieve beeld bevestigd en gaf men aan zeer tevreden te zijn met het huidige schoolklimaat.

Er is op dit gebied echter nog wel een verbeterpunt en dat is inzicht hebben in de veiligheidsbeleving van de leerlingen door deze op gezette momenten te meten met een genormeerd instrument. Daarmee kan de school een nóg beter inzicht krijgen in de (sociale) veiligheid van de leerlingen en daar, indien zich incidenten en mogelijke risico's voordoen, gericht op anticiperen en/of reageren.

Didactisch handelen en afstemming

Didactisch handelen		1	2	3	4
5.1*	De leraren geven duidelijke uitleg van de leerstof.			•	
5.2*	De leraren realiseren een taakgerichte werksfeer.			•	
5.3*	De leerlingen zijn actief betrokken bij de onderwijsactiviteiten.			•	

Afstemming		1	2	3	4
6.1	De leraren stemmen de aangeboden leerinhouden af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			•	
6.2	De leraren stemmen de instructie af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			•	
6.3	De leraren stemmen de verwerkingsopdrachten af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			•	

Afstemming		1	2	3	4
6.4	De leraren stemmen de onderwijstijd af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			•	

Het didactisch handelen van de leraren heeft eveneens een flinke verbetering ondergaan. De leraren leggen duidelijk uit en realiseren een taakgerichte werksfeer. Dit komt de actieve betrokkenheid van de leerlingen bij de onderwijsactiviteiten ten goede. Zo waren er tijdens de bezochte lessen nauwelijks leerlingen te zien die niet met aandacht de instructie volgden. Ook bleek het dat de leraren zich hebben gericht op een meer afgestemde instructie, waarbij naast het doel benoemen en het ophalen van voorkennis, sprake was van een betere afstemming op de leerbehoeften van de leerlingen. Naast het groepsplan werken de leraren nu met een schematisch blokdoelenoverzicht waarbij men aantekent wat leerlingen aan instructie en begeleiding nodig hebben. Een praktische werkwijze zonder dat dit tot extra planlast en administratiedruk voor de teamleden leidt. Een aandachtspunt op het terrein van het didactisch handelen is het nog meer ruimte bieden aan coöperatieve samenwerkingsvormen tussen de leerlingen, zodat ook na de instructie sprake kan zijn van een blijvende actieve en gerichte deelname van leerlingen die zelfstandig aan opdrachten werken.

Begeleiding en zorg

Begeleiding		1	2	3	4
7.1*	De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.			•	
7.2	De leraren volgen en analyseren systematisch de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen.			•	

Zorg		1	2	3	4
8.1	De school signaleert vroegtijdig welke leerlingen zorg nodig hebben.			•	
8.2	Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school de aard van de zorg voor de zorgleerlingen.			•	
8.3*	De school voert de zorg planmatig uit.			•	
8.4	De school evalueert regelmatig de effecten van de zorg.		•		

De begeleiding en zorg is van een voldoende niveau. Dit geldt zowel voor de preventieve als de curatieve zorg. Leerlingen die achterblijven worden gesignaleerd en krijgen een aangepast programma waarin de leraren hen op

basis van concrete leerstofdoelen ondersteunen. Deze zijn traceerbaar in de dag- en weekplanning en in individuele plannen die voor specifieke leerlingen zijn opgesteld. Waar nodig krijgen de leraren daarbij gevraagd dan wel ongevraagd ondersteuning van de intern begeleider. De persoonlijke reflectie op het leerkrachthandelen, met name de evaluatie op het effect van de ingezette interventies, kan nog verder worden verdiept. Dat geldt ook op schoolniveau, waarbij er vanuit de jaarlijkse schoolanalyse in kaart wordt gebracht of de leerlingen zich naar verwachting ontwikkelen. Het zou een verbeter slag betekenen wanneer daarin ook de effecten van het leerkrachthandelen worden meegenomen, zodat dit bij de evaluatie van de leerlingenzorg een cyclisch evaluatief proces wordt.

Kwaliteitszorg en voorwaarden voor kwaliteitszorg

Kwaliteitszorg		1	2	3	4
9.1	De school heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie.			•	
9.2	De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen.			•	
9.3	De school evalueert regelmatig het onderwijsleerproces.			•	
9.4	De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.			•	
9.5	De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces.			•	
9.6	De school verantwoordt zich aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit.			•	

Basisschool Petrus en Paulus heeft voldoende inzicht in haar leerlingenpopulatie en stemt daar de keuzes voor het onderwijsleerproces op af. Evenals vorig schooljaar kan het de school nog verder helpen om op groepsniveau gerichte gegevens van leerlingenkenmerken te verzamelen, zodat daar trends of cumulaties van bepaalde achtergrondkenmerken en gezinssituaties uit worden gehaald om daar vervolgens op aan te sluiten in het onderwijs.

De resultaten van de leerlingen worden structureel gevolgd in de uitgebreide jaarlijkse schoolanalyse. Uit de structureel georganiseerde klassenbezoeken en documentenanalyse blijkt dat het onderwijsleerproces geregeld wordt geëvalueerd en daar conclusies aan worden verbonden voor verdere verbetering op zowel individueel- als schoolniveau.

Dat betekent dat ook de borging daarmee steviger staat dan voorheen. Instrumenten die daarbij worden ingezet zijn de groeimap en 'Wij landen' op teamniveau.

Wat het afgelopen jaar ook een sterk punt van de school was, is dat de ouders goed betrokken zijn bij de door de school gekozen aanpak. De ouders zijn op diverse momenten geraadpleegd en gehoord over wat er beter kan en

beter moet. Ook zijn externe deskundigen betrokken bij het verbeterproces. Dat alles verklaart een groot deel van het succes.

In dit kader verdient met name de aanpak van de directeur in het afgelopen jaar een pluim, waarin de schoolontwikkeling, inclusief de kwaliteitszorg goed is aangestuurd op basis van een steeds professionelere schoolcultuur.

De verantwoording naar de ouders en derden is inmiddels ook op orde. In de schoolgids worden de bereikte opbrengstgegevens vermeld en de overgang naar de verschillende VO-scholen waar de schoolverlaters naar toe gaan. Een tip daarbij is om te vermelden of de leerlingen na drie jaar nog steeds op dezelfde school zitten zodat daaruit blijkt of de school de leerlingen juist verwezen heeft.

Naleving wet- en regelgeving

Wet- en regelgeving		Ja	Nee
NT1A	De inspectie is in het bezit gesteld van de geldende schoolgids (art. 16, lid 2 en 3, WPO).	•	
NT1B	In de schoolgids is informatie opgenomen over standaard gecontroleerde onderdelen (art. 13 WPO).	•	
NT2A	De inspectie is in het bezit gesteld van het geldende schoolplan (art. 16, lid 1 en 3, WPO).	•	
NT2B	In het schoolplan is informatie opgenomen over een of meer standaard gecontroleerde onderdelen (art. 12 WPO).	•	
NT4A	Er is voldoende onderwijstijd geprogrammeerd om te kunnen voldoen aan de daarvoor gestelde minima (art. 8, lid 7 onder b, WPO).	•	

Wij concluderen dat er geen tekortkomingen zijn in de naleving van de wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.

4 REACTIE VAN HET BESTUUR

Dit rapport beschrijft de oordelen van de inspectie over de kwaliteit van het onderwijs op Basisschool Petrus en Paulus.

We hebben de school en het bestuur gevraagd om de ontwikkelrichting aan te geven op basis van de eigen kwaliteitsoordelen en die van de inspectie en welke stappen de school gaat ondernemen om de kwaliteit verder te verbeteren.

Hieronder geeft het bestuur zijn reactie:

We zijn erg blij met de complimenten en opbouwende kritiek die we mochten ontvangen n.a.v. het onderzoek naar kwaliteitsverbetering door de Inspectie van het Onderwijs.

Het afgelopen jaar heeft het team van basisschool Petrus en Paulus, samen met verschillende externen, hard gewerkt om de onderwijskwaliteit te verbeteren. Er is een mooie inhaalslag gemaakt, waar we erg trots op zijn en vanzelfsprekend blijven we ons inzetten voor het versterken van ons onderwijs, zodat we de positieve ontwikkelingen en resultaten vasthouden en verder uitbreiden. Dit doen we door veel aandacht te hebben voor het borgen van deze ontwikkelingen middels de instrumenten die de Inspectie benoemd onder "Kwaliteitszorg" en die we dus reeds inzetten.

We blijven regelmatig met het hele team ons onderwijs kritisch bekijken en zijn blij met de input die we daarbij regelmatig van ouders, gevraagd en ongevraagd, mogen ontvangen.

De feedback en tips van de inspectie nemen we ter harte:

- Indicator 4.2 wordt nu nog als onvoldoende beoordeeld. Vanaf dit schooljaar wordt de veiligheidsbeleving van kinderen jaarlijks gemeten met een genormeerd instrument. De uitkomsten zullen elk jaar geanalyseerd en meegenomen worden in onze acties.
- Indicator 6 wordt als voldoende beoordeeld. Tijdens het bezoek waren de inspecteurs zeer te spreken over de blokdoelenoverzichten en de wijze waarop onze leerkrachten de resultaten op (niet-)methodetoetsen en observaties verwerken in hun dagelijkse planning, waardoor alle leerlingen onderwijs krijgen wat zo goed mogelijk op hen is afgestemd. De rest van dit schooljaar en aankomend schooljaar zullen we ons verder verdiepen in het gebruiken van coöperatieve samenwerkingsvormen tijdens de verwerking van de lessen. Dit komt tot uiting in de teamtraining begrijpend lezen die we dit schooljaar volgen, tijdens groepsbezoeken en onze WIJ-landen.

- Indicator 7 en 8 worden als voldoende beoordeeld. De aanvulling die de inspectie daarbij geeft, het evalueren op het leerkrachthandelen, zal daar nog dit schooljaar aan worden toegevoegd op verschillende niveaus. Hier voegen we ook de effecten van geboden leertijd aan toe, een tip van de analist die ons bezocht in het kader van het programma van de PO-raad "Goed worden, goed blijven".
- Indicator 9 wordt als voldoende beoordeeld. Vanaf het nieuwe schooljaar zullen we in de nieuwe schoolgids meer informatie opnemen over de plek van onze schoolverlaters na drie jaar onderwijs op het voortgezet onderwijs: zijn ze opgestroomd, afgestroomd of zitten ze nog op dezelfde leerweg. Ook zullen we een betere uitleg van de betekenis van de standaardscore van de Eindtoets toevoegen.

5 OPZET VAN HET ONDERZOEK

Op 1 december 2016 hebben de volgende onderzoeksactiviteiten plaatsgevonden:

- een documentenanalyse;
- gesprekken met verschillende groepen belanghebbenden: schoolleiding, intern begeleider, leraren, ouders en leerlingen;
- observaties van de onderwijspraktijk in een aantal groepen. Deze observaties hebben wij samen met observanten van de school uitgevoerd.

We hebben een feedbackgesprek gevoerd met het bestuur, de schoolleiding, de intern begeleider en de leraren van de school. In dit gesprek hebben we onze bevindingen en oordelen besproken en heeft de school aangegeven wat zij gaat doen met deze bevindingen.